

5.10 Doplnující vzdělávací obory

Charakteristika

Doplňující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Jsou tvořeny nabídkou volitelných vyučovacích předmětů, které dotvářejí skladbu povinných předmětů.

Hlavním smyslem zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školního vzdělávacího programu je vytvoření prostoru pro rozvíjení zájmů, schopností a dovedností žáků ve vybrané vzdělávací oblasti a pro profilaci jejich dalšího vzdělávání.

Základní myšlenkou volitelných vyučovacích předmětů je:

- nabízet žákům další pohledy na oblast, o kterou se zajímají, a na možné přístupy k řešení teoretických i praktických otázek,
- podněcovat samostatné a netradiční uvažování žáků při řešení aktuálních problémů,
- integrovat dosavadní znalosti a dovednosti žáků získané ve škole i mimo školu a doplnit je novými,
- navýkat žáky na práci s různými informacemi, podklady, materiály,
- směřovat žáky k tvořivé činnosti a k praktickým aplikacím poznatého a osvojeného,
- rozvíjet jejich schopnost objektivně posuzovat různé názory a postoje,
- vést zároveň žáky k účelnému a pozitivnímu rozhodování a zaujímání vhodných postojů.

Ve výuce jsou uplatňovány variabilnější přístupy k organizaci výuky a k volbě didaktických metod a forem. Důraz je kladen na samostatnou práci žáka i na aktivní spolupráci žakovských skupin a týmů, na činnosti ve standardních i proměnlivých podmínkách, na myšlenkové i praktické experimentování.

Obsah učiva volitelných předmětů je členěn do tematických celků, které učitel vybírá, upravuje nebo doplňuje ve shodě se zájmy žáků a jejich konkrétní úrovní, s podmínkami školy, s délkou začlenění daného volitelného předmětu do výuky konkrétní třídy, se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví žáků i s vlastní specializací.

Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat, z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku. V některých případech navštěvují žáci různých ročníků volitelné předměty společně. Tím dochází k vertikálnímu propojování žáků se stejnými zájmy.

Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislý od počtu tříd a žáků v daných ročnících.

Doplňující vzdělávací obory jsou posíleny na 1. stupni 2 hodinami a na 2. stupni 6 hodinami z disponibilní dotace.

Volitelné předměty, které budou zařazovány podle zájmu žáků na 1. stupni školy:

Cvičení z českého jazyka – CČJ, Cvičení z matematiky – CM, Konverzace v anglickém jazyce – KAJ.

Volitelné předměty, které budou zařazovány podle zájmu žáků na 2. stupni školy:

Domácnost – Do, Dramatická výchova – DV, Etická výchova – EV, Informatika – Inf, Seminář dějepisný – SD, Seminář přírodovědní – SP, Seminář společenskovední – SSp, Seminář zeměpisný – SZ, Sportovní výchova – SV, Technické činnosti – TČ, Technické kreslení – TK, Výtvarné projekty – VP, Základy administrativy – ZA.

5.10.1 Cvičení z českého jazyka

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Volitelný předmět Cvičení z českého jazyka je zaměřen především na upevňování znalostí a vědomostí z jazykové výchovy a jejich využití v praktickém životě. Tento předmět poskytuje příležitost rozvoje a zdokonalování komunikačních a slohových dovedností žáků a přispívá ke zvyšování úrovně jejich čtenářské gramotnosti. Důraz je kladen na samostatnou práci žáka i na aktivní spolupráci žákovských skupin a týmů.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Dělí se na dvě části, které se vzájemně prolínají: *Komunikační a slohová výchova* a *Jazyková výchova*.

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní, Sociální a Morální rozvoj

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova – Kulturní difference, Lidské vztahy

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

4. ročník: 1 hodina

5. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 2 hodinami disponibilní časové dotace (1 hodina/ročník). Výuka probíhá většinou v kmenových třídách a v učebně PC.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- učí žáka osvojovat si pravidla jazyka jako prostředku ke komunikaci
- motivuje žáky k opravování a vyhodnocování svých chyb
- podporuje u žáků rozvíjení slovní zásoby
- podporuje u žáků utváření pozitivního vztahu ke čtení a literatuře
- rozvíjí u žáků pamětné učení

Kompetence k řešení problému

Učitel

- učí žáky chápat sdělované informace
- pěstuje u žáků schopnost předcházení vzniku nedorozumění a konfliktů
- učí žáky rozpoznávat komunikační role a správně reagovat
- uplatňuje ve výuce metody hledání různých variant řešení
- rozvíjí u žáků schopnost obhajovat a vysvětlovat správné řešení
- podporuje žáky v řešení problémových úkolů

Kompetence komunikativní

Učitel

- podporuje u žáků užívání svých jazykových dovedností při dorozumívání
- učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- dbá u žáků na tvoření krátkého mluveného projevu
- podněcuje žáky k rozhovoru

- motivuje žáky k získávání zkušenosti s psaním – prostředek komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dbá u žáků na ohleduplné chování k druhým
- uskutečňuje vedení dialogu v příjemné atmosféře
- rozvíjí spolupráci mezi žáky
- učí žáky vytvářet příjemnou atmosféru v týmu
- rozvíjí u žáků schopnost porozumění pokynům k účinné spolupráci
- učí žáky k přizpůsobování se aktuální situaci

Kompetence občanské

Učitel

- posiluje u žáků osvojování si pravidel daného kulturního prostředí
- pěstuje u žáků poskytování pomoci spolužákům
- rozvíjí u žáků pozitivní vztah k českému jazyku

Kompetence pracovní

Učitel

- klade důraz u žáků na zodpovědné plnění daného úkolu
- vytváří u žáků potřebu rozvrhu práce, režimu dne

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Cvičení z českého jazyka, který je realizován ve 4. a 5. ročníku na 1. stupni, je dále rozpracován po ročnících na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Cvičení z českého jazyka

Ročník:

4.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ zamýšlí se nad správností jednoduchého sdělení ➤ uvědomuje si obsah sdělení a jeho podstatná fakta ➤ respektuje pravidla dialogu ➤ používá vhodnou intonaci, přízvuk, pauzu a tempo ve svém mluveném projevu ➤ pozná spisovnou a nespisovnou výslovnost ➤ používá vhodnou výslovnost podle komunikační situace ➤ sestaví obsahově a formálně správně dopis, omluvenku, vzkaz...	Komunikační a slohová výchova - vyhledávání informací v učebnicích, časopisech, slovnících a encyklopediích, zapisování důležitých údajů probíraného učiva - střídání rolí mluvčího a posluchače - přiměřená hlasitost, artikulování, srozumitelné mluvení, pečlivé vyslovování - rozlišování spisovného a nespisovného vyjadřování - zkvalitňování rukopisu, celková úprava pís. projevu, psaní-médium mezilidské komunikace - psaní dopisu, sms, omluvenky, přihlášky	M, ČaS – gramaticky správné zápisky, výpisky, odpovědi, plnění písemných úkolů HV – dýchání, práce s hlasem, slovní a hudební rytmus TV – relaxační cvičení, správné držení těla při sezení, psaní, M, AJ – stavba slova, slovní druhy, tvary slov, významy – srovnávání OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj) tématické okruhy prolínají celoročním vzdělávacím obsahem jednotlivých výchov
➤ pozná slova spisovná a nespisovné tvary, citově zabarvená ➤ procvičuje stavbu slova – kořen, předpona, příp. část	Jazyková výchova - nauka o slově - stavba slova - slovní druhy	VDO (Občanská společnost a škola) – zapojení žáků do školního parlamentu, sestavení třídních pravidel chování VMEGS (Evropa a svět nás

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ rozliší předponu a předložku ➤ pozná slovní druhy ➤ určuje mluvnické kategorie podst. jm. ➤ odůvodňuje koncovky podst. jm. podle vzorů ➤ určuje mluvnické kategorie sloves ➤ časuje slovesa v přít., min., bud. čase ➤ používá gramaticky správné tvary v mluveném projevu ➤ pozná infinitiv sloves ➤ rozlišuje jednoduchý a složený slovesný tvar, zvrtná slovesa ➤ pozná podmět a přísudek ➤ graficky znázorní ZSD ➤ pozná větu jednoduchou a souvětí ➤ zapíše vzorec souvětí ➤ spojuje věty v souvětí ➤ docvičuje psaní i, í, y, ý po obojetných souhláskách	- podstatná jména - slovesa - skladba - souvětí - vyjmenovaná slova - pravopis i, í, y, ý po obojetných souhláskách	zajímá)-ústní vyprávění o pobytu v cizině, rodinné příběhy zaměřené na specifika dané země MuV (Kulturní difference, Lidské vztahy)-cizí jazyk – prostředek komunikace mezi národy EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)-řešení problémů životního prostředí v žákovském parlamentu a návrhy na zlepšení MeV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)-funkce reklamy v životě, rozdíl mezi reklamou a zprávou, vliv médií na režim žáka, psaní sms, e-mailu zprávy, efektivní spolupráce v týmu

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Cvičení z českého jazyka

Ročník:

5.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ zaznamenává podstatné informace ➤ posuzuje správnost jednoduchého sdělení ➤ reprodukuje obsah sdělení a jeho podstatná fakta ➤ respektuje pravidla dialogu ➤ volí vhodnou intonaci, přízvuk, pauzu a tempo ve svém mluveném projevu ➤ používá při řeči přiměřená gesta a mimiku ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost ➤ používá vhodnou výslovnost podle komunikační situace ➤ píše obsahově a formálně správně jednoduché komunikační žánry	Komunikační a slohová výchova - vyhledávání informací v učebnicích, časopisech, slovnících a encyklopediích - zapisování důležitých údajů probíraného učiva - střídání rolí mluvčího a posluchače - přiměřená hlasitost, artikulování, srozumitelné mluvení, pečlivé vyslovování - zkvalitňování mluveného projevu, - rozlišování spisovného a nespisovného vyjadřování - zkvalitňování rukopisu, celková úprava pís. projevu, psaní-médium mezilidské komunikace - psaní dopisu, sms, omluvenky, inzerátu, pozvánky, vyplňování přihlášky, dotazníku,	M, ČaS – gramaticky správné zápisy, odpovědi, plnění písemných úkolů HV – dýchání, práce s hlasem, slovní a hudební rytmus TV – relaxační cvičení, správné držení těla při sezení, psaní AJ – stavba slova, slovní druhy, tvary slov, významy – srovnávání OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj) tématické okruhy prolínají celoročním vzdělávacím obsahem jednotlivých výchov VDO (Občanská společnost a stát), sestavení pravidel chování ve třídě a jejich dodržování, účast žáků ve školním parlamentu, spolupráce školy s institucemi v obci, uplatňování zásad komunikace a spolupráce, předcházení konfliktům,

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ porovnává významy slov (synonyma, antonyma, homonyma) ➤ rozlišuje slova spisovná a nespisovné tvary ➤ rozlišuje ve slově kořen, předpona, příponová část, koncovku ➤ tvoří příbuzná slova ➤ rozliší předponu a předložku ➤ ovládá psaní ě, a je, mě a mně v morfologickém švu ➤ určuje slovní druhy ➤ používá gramaticky správné tvary ve svém mluveném projevu ➤ určuje mluvnické kategorie podst. jm. ➤ odůvodňuje koncovky podst.jm. podle vzorů ➤ určuje mluvnické kategorie sloves ➤ určuje slovesné způsoby ➤ tvoří podmiňovací způsob slovesa být ➤ používá gramaticky správné tvary v mluveném projevu ➤ časuje slovesa v čase přít., bud., min. ➤ rozlišuje jednoduchý	Jazyková výchova - nauka o slově - stavba slova - slovní druhy - podstatná jména - slovesa - přídavná jména - zájmena - číslovky - příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce - skladba - souvětí - podmět holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený - přísudek holý, rozvitý, několikanásobný, slovesný, jmenný - přímá řeč – nepřímá řeč, interpunkce, řeč přímá a věta uvozovací - vyjmenovaná slova - pravopis i, í, y, ý po obojetných souhláskách	MuV (Lidské vztahy)-cizí jazyk – prostředek k dorozumění mezi národy VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) pozitivní postoj k ČR, ústní i písemné vyprávění o pobytu v cizině, specifika poznatých zemí komunikace v cizím jazyce EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)-řešení problémů životního prostředí v žákovském parlamentu a návrhy na zlepšení MeV (kritické čtení a vnímání mediálního sdělení)-funkce reklamy v životě, rozdíl mezi reklamou a zprávou, vliv médií na režim žáka, psaní sms, e-mailu zprávy, efektivní spolupráce v týmu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
a složený slovesný tvar, zvratná slovesa ➤ určuje druhy a vzory př. jmen ➤ odůvodňuje pravopis koncovek ➤ procvičuje druhy zájmen ➤ určuje druhy číslovek ➤ rozlišuje neohebné slovní druhy ➤ tvoří a v textu vyhledává větu jednoduchou a souvětí ➤ určuje ve větě jednoduché skladební dvojice ➤ zaznamenává grafickou stavbu věty jednoduché ➤ vyhledává různé druhy podmětů a přísudků ➤ vysvětlí psaní i/y/a v koncovce přísudku slovesa v čase minulém ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí ➤ zapíše vzorec souvětí ➤ spojuje věty v souvětí a užívá vhodných spojovacích výrazů ➤ obměňuje spojovací výrazy podle potřeby projevu ➤ seznamuje se s přímou řečí ➤ upraví přímou řeč na nepřímou a naopak		

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“
Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ ovládá grafický zápis přímé řeči věty uvozovací ➤ píše správně i, í, y, ý po obojetných souhláskách		

5.10.2 Cvičení z matematiky

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Cvičení z matematiky vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je určen pro žáky, kteří potřebují prodloužený výklad učiva, zopakovat a procvičit znalosti z tohoto oboru, základní učivo upevňuje i prohlubuje.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Rozvíjíme především okruhy: *Číslo a početní operace*, kde je kladen důraz na zvládnutí pamětného počítání a provádění písemných početních operací v oboru přirozených čísel a *Geometrie v rovině a v prostoru*, kde se žáci učí řešit úlohy na orientaci v rovině a prostoru, rýsují geometrické rovinné útvary. Řešení úloh z tematického okruhu *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* netvoří samostatný celek, jednotlivé úlohy tohoto typu jsou využívány v průběhu výuky s ohledem na individuální přístup k žákům.

Při vyučování se zaměřujeme především na rozvoj životních kompetencí – učit se, spolupracovat, zodpovědnost, tvořivost, umět náležitě komunikovat a řešit problém.

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní, Sociální a Mravní rozvoj

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát

Multikulturní výchova - Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

4. ročník: 1 hodina

5. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmět je tvořena 2 hodinami disponibilní časové dotace (1 hodina/ročník).

Výuka je především realizována v kmenových učebnách, občas v učebně PC. V hodinách matematiky pracují žáci samostatně nebo ve skupinách, manipulují s názornými učebními pomůckami, řeší úlohy s využitím kapesního kalkulátoru.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a symboliky
- podporuje žáky v samostatném pozorování, experimentování, porovnávání a posuzování
- utváří u žáků pozitivní vztah k učení
- učí žáky využívat získaných informací v dalším procesu učení

Kompetence k řešení problému

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost vnímání nejrůznějších matematických problémů
- učí žáky řešit problémové situace a úkoly
- pěstuje u žáků zájem o hledání různých variant řešení
- posiluje u žáků umět se obhájit a vysvětlit správné řešení
- rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě

Kompetence komunikativní

Učitel

- motivuje žáky vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- seznamuje žáky s různými typy matematických záznamů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dbá u žáků k ohleduplnému chování k druhým
- nachází způsoby k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- zdůrazňuje žákům důležitost spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
- podporuje sebedůvěru, pocit sebeuspokojení a sebeúcty žáků

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje žáky k osvojování si pravidel daného kulturního prostředí
- vysvětluje žákům důležitost poskytování pomoci spolužákům
- posiluje u žáků vědomí odmítání útlaču a hrubého zacházení

Kompetence pracovní

Učitel

- dbá u žáků na bezpečné používání psacích a rýsovacích potřeb
- dbá u žáků na dodržování vymezených pravidel
- dbá u žáků na plnění povinností

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Cvičení z matematiky, který je realizován ve 4. a 5. ročníku na 1. stupni, je dále rozpracován po ročnících na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Cvičení z matematiky

Ročník:

4.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ počítá předměty po stovkách, tisících, desetitisících a statisících ➤ čte a zapisuje šesticiferná čísla do 100 000 ➤ doplňuje chybějící čísla v číselných řadách ➤ tvoří pokračování v číselné řadě s přechodem tisíců, desetitisíců a statisíců ➤ porovnává čísla na základě množství ➤ určuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ uvědomuje si lineární uspořádání ➤ využívá číselnou řadu vzestupně, sestupně ➤ zaokrouhluje čísla na tisíce ➤ seznámí se se zaokrouhlováním na desetitisíce a statisíce ➤ upevňuje si názornou představu početního výkonu	Číslo a početní operace - přirozená čísla do 1000 000 počítání, třídění předmětů - zaokrouhlování čísel na tisíce, desetitisíce, statisíce - jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 1 000 000 z paměti i písemně - sčítání a odčítání do 1 000 000 (základní početní spoje, postupy nábídky sčítání a odčítání bez přechodu a s přechodem přes tisíc, desetitisíc a statisíc) - násobení a dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek v číselném oboru do 1 000 000 z paměti i písemně - rovnice - slovní úlohy na aplikaci početních	OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj) tématické okruhy prolínají celoročním vzdělávacím obsahem jednotlivých výchov VDO (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát) - zapojení žáků do školního parlamentu, sestavení třídních pravidel chování, výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost MuV (Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturita)-prostředek komunikace mezi národy EV (Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí) výchova k životnímu prostředí, ekologie, součást učiva ČaS ČaS - význam matematiky jako nástroje pro řešení problémů v

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ sčítá a odčítá z paměti (čísla mající nejvýše tři číslice různé od 0) ➤ provádí písemné počet. operace ➤ násobí a dělí z paměti v oboru malé násobilky ➤ násobí a dělí z paměti trojčíselné číslo jednociferným číslem mimo obor násobílek ➤ násobí a dělí z paměti 10, 100 a 1000 ➤ násobí písemně čísla jednociferným a dvojčíselným činitelem ➤ písemně dělí jednociferným dělitelem ➤ dělí se zbytkem, určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech ➤ provádí odhad výsledku a kontrolu správnosti výpočtu ➤ užívá pravidla pořadí výpočtů v početním výrazu ➤ řeší jednoduché rovnice ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ➤ počítá příklady se závorkami	operací zadané obrázkem a textem, s náměty z reálných životních situací a ze zkušeností dětí - závorky	reálných situacích – tematické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody ČJ - rozvíjení slovní zásoby, vyjadřování ve větách, správné řazení vět a slova ve větách v jednoduchém textu, čtení a psaní vícečíselných čísel TV – řada, zástup, správné držení těla při sezení, psaní, posuzování a měření sportovních výkonů, relaxační cvičení, PV – popis pracovního postupu

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ narýsuje zákl. rovinné útvary ➤ umí pracovat s kružítkem ➤ měří délku stran rovinných útvarů ➤ určí obvod a obsah čtverce, obdélníku ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa, ➤ nachází v realitě jejich reprezentaci, vytváří z nich jednoduché stavby	Geometrie v rovině a prostoru - základní rovinné útvary: čtverec, obdélník, kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník - jednoduchá tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	PV - modelování, konstrukce, vystřihování rovinných a souměrných útvarů dle osy
➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, které jsou do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech (matematické oříšky, magické čtverce...)	- jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské Matematiky	

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Cvičení z matematiky

Ročník:

5.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ čte čísla větší než 1 000 000 ➤ zapisuje čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě ➤ pracuje s číselnou soustavou ➤ doplňuje chybějící čísla v číselných řadách ➤ porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose ➤ využívá číselnou řadu vzestupně, sestupně ➤ zaokrouhluje čísla s požadovanou přesností ➤ sčítá a odčítá z paměti (čísla mající nejvýše tři číslice různé od 0) ➤ pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech ➤ násobí a dělí z paměti trojciferné číslo jednociferným číslem mimo obor násobitek ➤ násobí a dělí z paměti 10, 100, 1000 a 10 000	Číslo a početní operace - přirozená čísla do a přes 1 000 000 - posloupnost přirozených čísel - číselná osa - čtení a zápis čísla v oboru přes 1 000 000 - jednoduché početní operace s přirozenými čísly do a přes 1 000 000, jejich vlastnosti - písemné algoritmy - odhad výsledku a kontrola správnosti - rovnice - slovní úlohy na aplikaci početních operací zadané obrázkem a textem, s náměty z reálných životních situací a ze zkušeností dětí - závorky - desetinná čísla - zlomky se jmenovatelem 10 a 100 a jejich zápis desetinným číslem	OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj) tématické okruhy prolínají celoročním vzdělávacím obsahem jednotlivých výchov VDO (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát)-zapojení žáků do školního parlamentu, sestavení třídních pravidel chování, výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost MuV (Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturita)-prostředek komunikace mezi národy EV (Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí) – výchova k životnímu prostředí, ekologie, součást učiva ČaS ČaS - význam matematiky jako nástroje pro řešení problémů

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla ➤ písemně odčítá dvě přirozená čísla ➤ písemně násobí až čtyřciferným činitelem. ➤ písemně dělí jedno a dvoj – ciferným dělitelem ➤ samostatně provádí odhad výsledku a kontrolu správnosti výpočtu ➤ užívá pravidla pořadí výpočtů v početním výrazu ➤ řeší jednoduché rovnice ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ➤ počítá příklady se závorkami ➤ zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin ➤ zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose ➤ zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky ➤ sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin ➤ násobí a dělí desetinné číslo deseti a stem ➤ užívá desetinné číslo v praktických situacích	- desetinná čárka - desetina, setina	v reálných situacích – tematické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody ČJ – rozvíjení slovní zásoby, vyjadřování ve větách, správné řazení vět a slova ve větách v jednoduchém textu, čtení a psaní vícečiferných čísel TV – řada, zástup, správné držení těla při sezení, psaní, posuzování a měření sportovních výkonů, relaxační cvičení, PV – popis pracovního postupu

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel		
➤ narýsuje obdélník, čtverec, obecný a pravoúhlý trojúhelník, kružnici ➤ vypočítá obvod, obsah obdélníku, čtverce a obvod trojúhelníku ➤ zná a umí převádět jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2, km^2, a, ha ➤ řeší slovní úlohy na výpočty obsahů rovinných útvarů ➤ vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn ➤ řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kvádru a krychle	Geometrie v rovině a prostoru - konstrukce rovinných útvarů - další jednotky obsahu – a, ha, km^2... - povrch kvádru a krychle	PV – modelování, konstrukce
➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, které jsou do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech (matematické oříšky, magické čtverce...)	- jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	

5.10.3 Konverzace v anglickém jazyce

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce je předmětem, který vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk, má motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, má rozšiřovat a prohlubovat znalosti nabyté v hodinách Anglického jazyka a především je prakticky uplatňovat v komunikaci. Obohacuje žáky o slovní zásobu a běžně používané fráze a seznamuje s životem a zvyklostmi v anglicky mluvících zemích.

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto tematické celky: *English in the world; Greetings and introductions, Animals, Birthday; Postcards and letters, Shopping, Family, Free time, Body, describing people, Clothes, Holidays*

V celku *English in the world, Greetings and introductions* se žáci seznamují s významem anglického jazyka ve světě, s nejznámějšími anglicky mluvícími zeměmi, zorientují se v základní komunikaci.

Celek *Animals* prohlubuje slovní zásobu z významového okruhu Zvířata a jejich prostředí.

Birthday; Postcards and letters učí žáky popřát k narozeninám, napsat jednoduché přání či zprávu formou pohlednice nebo dopisu.

Celek *Shopping* učí žáka nakupovat v různých typech obchodů, orientovat se v anglické měně a platit.

V celku *Family* si žáci upevňují slovní zásobu významového okruhu Rodina, naučí se sdělit základní údaje o svém domovu.

Své koníčky a činnost ve volném čase se žáci naučí stručně popsat v celku *Free time*.

Popis základních částí těla člověka jsou náplní celku *Body, describing people*.

Celek *Clothes* naučí žáky aktivně používat slovíčka z významového okruhu Oblečení.

V celku *Holidays* se žáci učí rozlišovat nejznámější svátky ve Velké Británii a USA, prohloubí si slovní zásobu formou písní, říkadel a her, které se váží k těmto svátkům.

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj (Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova – Multikulturalita

Environmentální výchova – Ekosystémy

Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

5. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Konverzace v anglickém jazyce je vyučována v běžné třídě, popř. v učebně jazyků nebo v učebně ICT.

Výuka je založena na aktivní činnosti žáků – rozhovoru, vyprávění, zpracování zadaných témat formou vlastního „projektu“. Součástí výuky je práce žáků se slovníkem.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- motivuje žáky k učení a vede je k poznávání smyslu a cíle učení
- klade důraz na zdokonalování schopnosti čtení a práce s textem
- snaží se, aby teorie byla spjata s praxí
- učí žáky práci s chybou
- zapojuje žáky do jazykových soutěží v rámci školy
- zadává samostatnou práci, doporučuje další studijní zdroje a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení
- při hodinách systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- svými výkony v hodinách se snaží vybavit žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání problému a jeho řešení
- zadává žákům problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení
- při řešení problémů umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel

- otevřeně komunikuje s žáky o tématech probíraných v rámci výuky
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků při projevu ústním i písemném
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a porozumění různým typům textů, záznamů a materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává žákům skupinovou práci a dohlíží, aby se každý dle svých možností zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení
- veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe
- využívá metod dramatické výchovy

Kompetence občanské

Učitel

- důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků ve škole a během školních akcí
- učí žáky respektovat, vážit si a chránit naše kulturní tradice a historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel

- důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností žáků
- zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci
- vede žáky k práci podle předlohy a slovního návodu

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce, který je realizován v 5. ročníku na 1. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Konverzace v anglickém jazyce

Ročník:

5.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ uvědomuje si význam AJ ve světě ➤ vyjmenuje nejvýznamnější anglicky mluvící země ➤ orientuje se v základní komunikaci (pozdravy, představení se)	<i>Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti</i> English in the world; Greetings and introductions	P – lidské tělo, živočichové, rostliny, světadíly, státy HV – zpěv písní, hudební nástroje ČJ – komunikace, dopis, pohled, popis osoby M – sčítání a odčítání, přirozená a desetinná čísla TV – druhy sportů, orientace předmětu v prostoru
➤ aktivně používá slovní zásobu významového okruhu zvířata ➤ popíše základní části těla zvířete	Animals	EV (Ekosystémy) – poznává druhy zvířat z různých částí světa
➤ napíše jednoduchou zprávu (pohlednice, dopis) ➤ dokáže popřát k narozeninám	Birthday, Postcards and letters	MeV (tvorba mediálního sdělení) využití vědomostí o stavbě a volbě výrazových prostředků při psaní dopisů či pohlednic
➤ používá vhodné fráze a slovíčka pro nakupování v různých typech obchodů ➤ orientuje se v anglické měně ➤ počítá peníze	Shopping	
➤ pojmenuje členy rodiny ➤ sdělí základní údaje o své rodině, bydlišti	Family	OSV (Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice)-vzájemné poznávání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
		se ve skupině, cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, verbální i neverbální dovednosti, rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
➤ aktivně používá slovní zásobu významového okruhu „volný čas“ ➤ jednoduše vypráví o svých koníčcích a zájmech	Free time	
➤ pojmenuje základní části lidského těla ➤ popíše spolužáka, kamaráda nebo jinou osobu	Body, describing people	
➤ používá slovní zásobu z významového okruhu oblečení ➤ popíše oděv určité osoby	Clothes	
➤ rozlišuje a pojmenuje nejznámější svátky ve Velké Británii a USA ➤ používá slovní zásobu z významového okruhu Vánoce a Velikonoce	Holidays	MuV (Multikulturalita) – význam užívání jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání VMEGS (Evropa a svět nás zajímá)-život dětí ve Velké Británii, jejich denní povinnosti, zájmy, škola

5.10.4 Domácnost

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Domácnost je zařazen v 9. ročníku. Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků. Vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Cílem je poskytnout žákům prostor pro získání praktických pracovních dovedností a návyků spojených s provozem domácnosti, s osvojením si pracovních postupů při různých činnostech v domácnosti. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu, jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto tematické celky: *Provoz a údržba domácnosti* – v něm se žáci seznamují s provozem a údržbou domácnosti, s elektrotechnikou v domácnosti, jsou poučeni o bezpečnosti a nebezpečí úrazu elektrickým proudem, *Příprava pokrmů* – v něm žáci poznávají základní vybavení kuchyně, dovedou sestavit jídelníček správné výživy, umí připravit jednoduché pokrmy, seznamují se s úpravou stolu a stolováním.

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Kooperace, Seberegulace, Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů tohoto volitelného vyučovacího předmětu jsou exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k praktickému osvojování práce podle návodu
- učí žáky poznávat vlastnosti surovin a jejich použitelnost
- vede žáky k plánování činností při přípravě pokrmů

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- nabízí žákům dostatek příkladů, vycházejících z praktického života a vedoucích k samostatnému řešení problémů
- učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- rozvíjí u žáků schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- vede žáky k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- rozvíjí u žáků schopnost hledání nových způsobů využití dovedností při přípravě pokrmů

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup práce
- seznamuje žáky s přesným významem pojmů při přípravě pokrmů

- předkládá žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí spolupráci ve dvojici a v malé skupině
- učí žáky věcně argumentovat
- vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- vede žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu, ke schopnosti sebekontroly
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- rozvíjí důvěru žáků ve vlastní schopnosti při řešení úloh a jejich estetické cítění
- vede žáky k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- vede žáky k respektování názoru ostatních
- učí žáky cílevědomosti a zodpovědnosti za vyřešený problém
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- učí žáky zodpovědnosti za zachování životního prostředí a jeho ochranu

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce, dbáme na kvalitu
- učí žáky optimálně plánovat
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Domácnost, který je realizován v 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Domácnost

Ročník:

9.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ➤ ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ➤ správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby ➤ provádí drobnou domácí údržbu	Provoz a údržba domácnosti Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory – hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti – údržba oděvů a textilií – úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí – odpad a jeho ekologická likvidace – spotřebiče v domácnosti	M – úrokování P – první pomoc při úrazech Ch – recyklace surovin, čistící prostředky VkZ – vliv bytové hygieny na zdraví OSV (Sebepoznávání a sebepojetí) – drobné opravy EV (Vztah člověka k prostředí) – bezpečnost při práci (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) – spotřebiče v domácnosti
➤ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy ➤ poskytne 1.pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace – elektrické spotřebiče – elektronika – sdělovací technika – funkce, ovládání a užití – ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu – nebezpečí úrazu el. proudem	P – první pomoc při úrazech F – elektrické spotřebiče EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) – elektrické spotřebiče

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ➤ poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Příprava pokrmů Kuchyně – základní vybavení – udržování pořádku a čistoty – bezpečnost a hygiena provozu	P – první pomoc při úrazech Ch – čisticí prostředky
➤ dodržuje zásady správné výživy při sestavování jídelníčku	Potraviny – výběr, nákup a skladování potravin – sestavování jídelníčku	VkZ – zdravý způsob života VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) – zásady zdravé výživy OSV (Komunikace) – práce v týmu, nakupování
➤ připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena – základní způsoby tepelné úpravy – základní potupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV (Kooprace) – příprava pokrmů (Pschohygiena) – hygiena a bezpečnost při práci
➤ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání – obsluha a chování u stolu – slavnostní stolování v rodině – zdobné prvky a květiny na stole	OV – vztahy mezi lidmi (metody komunikace mezi skupinami) PV – okrasné rostliny OSV (Seberegulace) – stolování

5.10.5 Dramatická výchova

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět pracuje se základními výrazovými prostředky, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v procesu dramatické tvorby i v běžné komunikaci. Dále rozvíjí psychosomatické, komunikační a herní dovednosti a schopnosti. Učí žáky spolupracovat především v rámci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, čímž umožňuje žákům vyjádřit své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto tematické celky: *Základní předpoklady dramatického jednání, Proces dramatické a inscenační tvorby, Recepce a reflexe dramatického umění.*

Integrace průřezových témat do volitelného předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Komunikace, Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena
Multikulturní výchova - Lidské vztahy

Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá dle tématu v odborné učebně a třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákům zažít úspěch
- podporuje motivaci žáků pro další spolupráci s ostatními

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky samostatně řešit běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonávat životní překážky
- rozvíjí u žáků schopnost popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádat o radu
- vede žáky k samostatnosti

Kompetence komunikativní

Učitel

- dbá, aby se žáci vyjadřovali srozumitelně, uměli vést dialog a vhodnou formou obhájili svůj názor
- vytváří vhodné podmínky pro rozvoj komunikačních dovedností žáků, spolupráci, práci v týmu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky respektovat pravidla práce v týmu
- učí žáky navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi
- vyžaduje po žácích, aby zodpovídali za výsledky své práce

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi, dohlíží, aby respektovali společenské normy a pravidla soužití
- pomáhá žákům prezentovat výsledky své práce

Kompetence pracovní

Učitel

- zadává úlohy, při kterých se žáci musí koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- zařazuje do výuky praktická cvičení, pomocí kterých žáci samostatně řeší navozené situace

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Dramatická výchova, který je realizován v 6. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Dramatická výchova

Ročník:

6.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla	Základní předpoklady dramatického jednání Psychosomatické dovednosti: - práce s dechem - správné tvoření hlasu (septání, mluvení nahlas, kontrast)“ - držení těla - verbální i neverbální komunikace	ČJ – poezie
➤ rozvíjí herní situace ➤ přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí	Herní dovednosti: - vstup do role - improvizace - dramatizace předlohy - využití zvukových prostředků k divadelnímu vyjádření - orientace v prostoru	MeV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu) plakát, referát
➤ prozkoumává témata z více úhlů pohledu a uvědomuje si podobnost mezi fiktivní situací a realitou	Sociálně komunikační dovednosti: - komunikace v běžných životních situacích - komunikace v herních situacích - prezentace, reflexe a hodnocení	ČJ – Mluvený projev (základy techniky, komunikační pravidla) OSV (Rozvoj schopnosti poznávání , Komunikace, Psychohygieny) charaktery, rozlišování povahových rysů,

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	- spolupráce, organizace skupinové práce - konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav	práce s hlasem, způsoby dýchání
➤ přistupuje k dramatické tvorbě jako k tvůrčímu procesu, přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci výsledku	Proces dramatické a inscenační tvorby Náměty a témata v dramatických situacích: - práce na postavě - dramatická situace - příběh – řazení situací - dramatizace předlohy	ČJ – Základní literární pojmy (představení, herec, přirovnání...) OSV (Komunikace) praktické nácviky způsobů komunikace
➤ pozná základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry	Recepce a reflexe dramatického umění Základní stavební prvky dramatu: - situace, postava, konflikt, téma, gradace - základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama - základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima	ČJ – Naslouchání a mluvený projev (působení projevu, základní mluvené žánry) MeV (tvorba mediálního sdělení) MuV (Lidské vztahy) ukázka vztahů mezi lidmi, dramatické ztvárnění
➤ propojuje somatické dovednosti při verbálním i neverbálním vyjádření, na příkladech	Smyslové vnímání: - vyjádření emocí, pocitů - jednoduchý hudební doprovod - paměť a pozornost - práce s imaginární rekvizitou	ČJ – Tvořivá činnost (reprodukce, interpretace...) OSV (Rozvoj schopností poznávání) vnímání nálad, emocí, poznávání typů osob

5.10.6 Etická výchova

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Etická výchova je zařazen v 6., 7. a 8. ročníku. Svým obsahem patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a zdraví. Ve výuce předmětu jsou žáci vedeni k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Cílem je rozvíjet u žáků sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto tematické celky:

Mezilidské vztahy a komunikace, Důstojnost lidské osoby, Pozitivní hodnocení sebe, Pozitivní hodnocení druhých, Kreativita a iniciativa, Řešení problémů a úkolů, Přijetí vlastního a společného rozhodnutí, Komunikace citů, Interpersonální a sociální empatie, Asertivita, Zvládnutí agresivity a soutěživosti, Sebeovládání, Řešení konfliktů, Reálné a zobrazené vzory, Prosociální chování v osobních vztazích, Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství, Prosociální chování ve veřejném životě, Solidarita a sociální problémy.

Integrace průřezových témat do volitelného předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Komunikace, Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena
Multikulturní výchova - Lidské vztahy

Mediální výchova – práce v realizačním týmu

Nabídka volitelného předmětu s týdenní časovou dotací:

6.ročník: 1 hodina

7.ročník: 1 hodina

8.ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá dle tématu v odborné učebně a třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vytváří dostatek situací, kdy žáci poznávají smysl a svůj cíl k učení, kriticky posoudí své školní výsledky a nachází možnosti a cesty k zdokonalení vlastního učení,
- učí žáky užívat obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, uvádění věcí do vzájemných a širších souvislostí,
- zadává úkoly, které vyžadují využití získaných poznatků z ostatních vyučovacích předmětů a chápání vzájemných souvislostí,
- nabízí činnosti, soutěže a zapojení do projektů, při nichž žáci mohou rozvíjet své znalosti a dovednosti a prožívat úspěch.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování,
- vytváří situace, kdy žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých způsobů řešení,
- vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci,
- rozvíjí u žáků schopnost posuzovat svá řešení z nejrůznějších společenských aspektů a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Učitel

- podporuje žáky v tom, aby souvisle a výstižně formulovali své názory na společenské dění,
- nabízí žákům dostatek situací, které vedou k potřebě vnímání, diskuze, řešení a respektování odlišných názorů,
- umožňuje žákům tvořivě využívat informační a komunikační prostředky,
- motivuje žáky, aby využívali získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí jedinečnosti a odlišnosti každého člověka, a které budou rozvíjet sebepoznávání a pozitivní sebedůvěru žáků,
- vytváří situace pro týmovou a efektivní práci při řešení úkolů, poznávání a přijímání rolí v různých pracovních činnostech,
- umožňuje žákům diskusi při hledání možných řešení daných úkolů,
- nabízí žákům možnosti utváření příjemné atmosféry v týmu.

Kompetence občanské

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost přijímat a respektovat základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- vytváří situace k prokázání praktických dovedností a schopností pomoci v krizových situacích,
- vede žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu,
- nabízí žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností člověka ve společnosti a nacházení nenásilných řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky nacházet způsoby, jak využívat znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro vlastní rozvoj a přípravu na své budoucí povolání.
- předkládá žákům dostatek informací pro orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečňování podnikatelského záměru a jeho realizaci, pochopení cíle a rizik podnikání.

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Etická výchova, který je realizován v 6. – 8. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Vyučovací předmět: **Etická výchova**

Ročník: **6.,7. a 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci ➤ respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	Žák ➤ reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku ➤ si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení ➤ se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách ➤ respektuje druhého, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé	KOMUNIKACE • otevřená komunikace – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách • aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY • úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost	OSV – Rozvoj schopností poznávání. Mezilidské vztahy. Komunikace.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu ➤ nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhájí svá práva ➤ rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory ➤ spolupracuje i v obtížných sociálních situacích ➤ je vnímavý k sociálním	- sebevědomí ➤ identifikuje pocity druhých, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí ➤ svými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy ➤ iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně	• jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimizmus v životě ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ • asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu • obrana před manipulací - asertivní techniky – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik • fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v	OSV – Sebepoznání a sebepojetí. Poznávání lidí. VMEGS – Objevujeme Evropu a svět. Jsme Evropané MuV- Lidské vztahy.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení ➤ analyzuje etické aspekty různých životních situací ➤ se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů ➤ aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy		soutěživých situacích, prosociálnost a sport REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY • pozitivní vzory versus pochybné idoly – senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě • podpora pozitivního působení televize a médií – nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médií, media a volný čas • já – potenciální vzor pro druhé – smysl a cíl mého	MuV-Kulturní difference.Lidské vztahy..

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
		života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST iniciativa a tvořivost – renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti	OSV - Sebepoznání a sebepojetí

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
		v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA • etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj • sexuální zdraví – zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství • rodina – poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
		• duchovní rozměr člověka – obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světonázorech • ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických čtností – šetrnost, podnikavost - ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí	

5.10.7 Informatika

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Informatika navazuje na stejnojmenný povinný předmět, který žáci absolvovali v 6. a 7. ročníku. Dále rozvíjí kompetence žáků (znalosti, schopnosti a praktické dovednosti) ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.

Předmět je určen pro žáky s hlubším zájmem o zpracování a využití informací, využívání výpočetní techniky a aplikačního software. Předmět si dále klade za cíl rozvíjet u žáků myšlení a schopnost řešit problémové úlohy, naučit je tvořivě uplatňovat své znalosti a dovednosti. Při výuce předmětu pracují žáci převážně v prostředí Microsoft Office 2010 nebo v programovacím prostředí programu Baltík s moderním grafickým vzhledem.

Vedle rozvoje oborových kompetencí předmět nabízí žákům příležitosti k tréninku kompetencí přesahujících vzdělávací obor Informační a komunikační technologie. Např. prostřednictvím tematických okruhů zaměřených na základy programování se žáci naučí naprogramovat jednoduchou činnost pomocí algoritmu jako sledu příkazů programovacího jazyka. Předmět tak přispívá ke schopnosti žáků formulovat požadavky a využívat při interakci s počítačem i v životě algoritmické myšlení.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu tvoří dva okruhy tematických celků:

1. okruh: *Pokročilá práce s textovým editorem, Pokročilá práce s grafickým editorem, Pokročilá práce s tabulkovým procesorem, Komunikace a práce s informacemi, Počítačové prezentace, Zpracování videa, Základy tvorby webových stránek, Počítač a právo.*

2. okruh: *Prostředí programu Baltík. Sestavení scény pomocí příkazů. Základní příkazy, opakování příkazů, cykly, použití bloku příkazů. Tvorba jednoduchých programů na úrovni začátečníků. Jednoduché a automatické animace. Programování v režimu pokročilý. Tvorba složitějších programů. Ladění programu. Datové typy. Tisk hodnot na obrazovku, použití souřadnic. Zadání a zobrazení proměnných. Jednoduché programy s použitím proměnných. Větvění programu. Cykly s řídicí proměnnou.*

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - kreativita, Sociální rozvoj – kooperace a kompetice, Morální rozvoj – hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu.

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

8. ročník: 1 hodina

9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace (1 hodina/ročník).

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené počítači. Je převážně prakticky orientována a vedle samostatné práce poskytuje žákům příležitosti k vlastním projektům a pestrost aktivit (experimentování, práce v týmu, orientace v neznámém prostředí nových aplikací, mezipředmětové aktivity). Při výuce základů programování žáci za pomoci malého počtu příkazů tvoří v graficky orientovaném programovacím prostředí jednoduché programy a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizaci je efektivně využívat v procesu učení
- je učí operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly ICT
- vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- spolupracovat s ostatními žáky, využívat literaturu apod
- je učí vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovat, organizovat a řídit vlastní práci,
- vytváří u nich pozitivní vztah k učení, vede žáky k posouzení vlastního pokroku a k plánování si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalovat.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení samostatných prací a projektů,
- je učí vnímat nejrůznější problémové situace, promýšlet a plánovat způsoby řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- vede žáky k samostatnému řešení problémů a k volbě vhodných způsobů řešení, k využívání získaných vědomostí a dovedností a k objevování různých variant řešení,
- je učí si ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací,
- vede žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů, uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů.

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky porozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných běžně užívaných informačních a komunikačních prostředků,
- vede žáky ke schopnosti formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně a kultivovaně v písemném, ústním i grafickém projevu,
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- vede žáky k odevzdávání práce prostřednictvím elektronické pošty a dalších služeb sítí a internetu,
- učí žáky využívat získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke schopnosti účinně spolupracovat ve skupině, podílet se na práci skupiny a týmu,
- je učí utvářet příjemnou atmosféru v týmu,
- je vede k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby umět poskytnout pomoc nebo o ni požádat,
- je učí přispívat k diskusi, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, seznamuje se se základními vazbami na legislativu a zákony souvisejícími s ICT (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, ©, bezpečnost, hesla aj.).
- vede žáky ke kritickému zamyšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím internetu či jinými komunikačními cestami,
- učí žáky chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vede žáky ke schopnosti respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti..

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou, dbát na ochranu svého zdraví i zdraví druhých, ochranu životního prostředí i ochranu kulturních a společenských hodnot,
- je učí bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla,
- podporuje žáky k využívání svých znalostí a zkušeností získané v předmětu ICT v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost a svůj další profesní růst.

b) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího volitelného předmětu Informatika, který je realizován v 8. a 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Vyučovací předmět: **Informatika**

Ročník: **8. a 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ ovládá práci s textovými a tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ➤ pracuje s informacemi v souladu se zákonem o duševním vlastnictví	Žák ➤ dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji číselnými hodnotami a upravit její vzhled ➤ s daty pomocí vzorců dokáže provádět složitější operace ➤ dokáže vytvořit graf a operativně jej upravovat ➤ dokáže tabulku a graf různými způsoby vložit do textového editoru a naopak ➤ zvládá práci s objekty ➤ aplikuje v souvislosti s finanční gramotností získané dovednosti a vědomosti do praktického života ➤ nevyhledává závadná témata, chrání data a zachovává duševní vlastnictví ➤ rozezná případy porušení autorských práv	Pokročilá práce s textovým editorem, Pokročilá práce s grafickým editorem, Pokročilá práce s tabulkovým procesorem Počítač a právo	OSV – Osobnostní rozvoj - kreativita, Sociální rozvoj – kooperace a kompetice, Morální rozvoj – hodnoty, postoje a praktická etika VDO – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EV – Vztah člověka k prostředí MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ➤ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ➤ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální podobě ➤ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	➤ používá web jako zdroj informací ➤ používá elektronickou poštu pro komunikaci i pro odesílání souborů (prací) ➤ orientuje se v dalších službách sítí a internetu a umí je efektivně využívat ➤ navrhne koncept díla (např. informačního materiálu, prezentace, videa, stránek) ➤ navrhne a realizuje postupy směřující k vytvoření díla ➤ dokáže dílo přesvědčivě prezentovat ➤ zhodnotí kriticky věcnou správnost, kreativitu, estetickou a technickou úroveň díla ➤ dokáže vytvořit soubor webových stránek propojených hypertextovými odkazy ➤ analyzuje problém projektu ➤ promýšlí a plánuje způsoby řešení projektu ➤ k řešení využívá vlastní úsudek a týmovou spolupráci	Komunikace a práce s informacemi Pokročilá práce s textovým a grafickým editorem, tabulkovým procesorem a aplikací ke tvorbě prezentací Zpracování videa Základy tvorby webových stránek Prostředí programu Baltík. Sestavení scény pomocí příkazů. Tvorba jednoduchých programů na úrovni začátečníků. Základní příkazy, opakování	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	➤ za pomoci malého počtu příkazů tvoří v graficky orientovaném programovacím prostředí jednoduché programy a projekty ➤ pod vedením učitele tvoří složitější programy a projekty ➤ získané vědomosti a dovednosti využívá k objevování různých variant řešení	příkazů, cykly, použití bloku příkazů. Programování v režimu pokročilý. Tvorba složitějších programů. Datové typy. Tisk hodnot na obrazovku, použití souřadnic. Zadání a zobrazení proměnných. Jednoduché programy s použitím proměnných. Větvení programu. Cykly s řídicí proměnnou. Ladění programu.	

5.10.8 Seminář dějepisný

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář dějepisný je zaměřen na rozvíjení pozitivního vztahu k historii nejen z hlediska poznávání světových dějin v souvislosti s vývojem českého státu a lokálními dějinami, ale zejména na využití zájmu žáka o jeho vlastní historicky badatelskou, dokumentární práci a prezentaci. Vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis.

Seminář rozšiřuje a prohlubuje znalosti získané v rámci školního vzdělávání a úzce souvisí s předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Žáci v semináři si rozvíjí své schopnosti a praktické dovednosti v rámci poznávání jednotlivých historických období v 7. – 9. ročníku vyučovacího předmětu Dějepis v úzké návaznosti na národní a místní dějiny.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Seminář dějepisný je členěn do pěti tematických celků, které navazují na učivo dějepisu daného ročníku.

V tematickém celku *Člověk a historie* v rámci poznávání a ověřování historických skutečností se žáci učí pracovat s primárními zdroji informací v historickém bádání.

V tematickém celku *Pomocné vědy historické* se žáci seznamují s pomocnými historickými vědami sloužící k poznávání historiografie.

S místním historickým vývojem v souvislosti s evropskými a národními dějinami se žáci seznamují v tematickém celku *Historie našeho kraje*, na který navazuje celek *Národní a místní tradice*.

V rámci tematického celku *Historie kolem nás* žáci vyhledávají historické osobnosti, pamětníky, mapují a dokumentují významné historické objekty a památky našeho kraje a města.

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova - Etnický původ, Multikulturalita

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Mediální výchova – práce v realizačním týmu

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

7., 8., 9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Výuka volitelného předmětu se realizuje zejména formou návštěv historických institucí, dějepisných vycházek, setkávání s pamětníky, krátkodobých projektů a prezentací prací žáků. V odborné učebně mají žáci pro samostatnou i skupinovou práci k dispozici dějepisnou odbornou literaturu, encyklopedie, trvalé připojení k internetu. Výuka probíhá v odborné učebně dějepisu s využitím školního informačního centra a učebny PC.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vytváří činnosti, při kterých žáci ve vzájemné spolupráci vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

- zadává úkoly žákům, které vyžadují využití získaných poznatků z ostatních vyučovacích předmětů a chápání vzájemných souvislostí
- nabízí činnosti, v nichž žáci mohou nejen rozvíjet své znalosti a dovednosti, ale dokáží svou práci prezentovat na veřejnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vytváří situace, které umožňují žákům volbu různých možných samostatných nebo společných postupů řešení
- vede žáky k uvážlivým rozhodnutím, které je schopen obhájit
- vede žáky ke kritickému hodnocení vlastních rozhodnutí a práce

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u žáků kultivovaný ústní i písemný projev
- umožňuje žákům tvořivě využívat informační a komunikační prostředky jako nástroje poznání
- navozuje situace, které vedou k potřebě vyslechnout a respektovat odlišný názor
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění a interpretaci verbálních textů, informací obsažených ve vizuálních a audiovizuálních zdrojích

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří situace pro účinnou spolupráci žáků ve skupině při řešení úkolů
- navozuje situace, kdy žáci pocítují význam a úspěšnost při prezentaci individuální či společné činnosti
- vytváří žákům dostatečný prostor k vzájemné diskuzi a toleranci názorových hledisek

Kompetence občanské

Učitel

- nabízí žákům dostatek možností k poznávání našich kulturních tradic a historického dědictví a cítit potřebu je respektovat a chránit
- motivuje žáky k prozkoumávání odlišných názorových hledisek a hledání možnosti kompromisu
- vytváří takové činnosti, které vedou žáky k potřebě osobní zodpovědnosti vůči skupině

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání znalostí získané ve škole i mimo ni v běžné praxi i pro svůj další rozvoj
- vede žáky k ochraně historických, kulturních a společenských hodnot
- vytváří dostatek situací, při kterých žáci rozvíjejí své myšlení a samostatně nebo společně nacházejí nová řešení zadaných úkolů

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Seminář dějepisný, který je realizován v 7. – 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatné stránce.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Seminář dějepisný

Ročník:

7., 8., 9.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ vysvětlí smysl historického zkoumání vývoje společnosti ➤ uvede příklady zdrojů informací minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto informace shromažďovány ➤ dokáže efektivně vyhledávat a pracovat s historickými prameny ➤ charakterizuje daná historická období ➤ uvede příklady historických osobností ➤ prohlubuje svůj vztah ke svému kraji, rodnému městu ➤ chápe smysl ochrany kulturních památek a předávání historického odkazu budoucím generacím	<i>Člověk a historie</i> <i>Pomocné vědy historické</i> <i>Historie našeho kraje</i> <i>Národní a místní tradice</i> <i>Historie kolem nás</i>	OSV (Mezilidské vztahy)-válečné konflikty a důsledky pro vývoj společnosti VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)- společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu –globální, evropská, národní dimenze MuV (Etnický původ) -etnický obraz středověké Evropy, (Multikulturalita) - národní a místní tradice) VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) - události a artefakty našeho kraje a evropská historie, (Objevujeme Evropu a svět) dějiny regionu, (Jsme Evropané) - války jako mezníky historického vývoje MeV (práce v realizačním týmu)- komunikace a spolupráce, cíl, čas. harmonogram, zodpovědnost

5.10.9 Seminář přírodovědní

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Seminář přírodovědní je volitelným předmětem, který je spjat s výukou přírodovědných předmětů, zejména přírodopisu a zeměpisu, a částečně pokrývá náplň tematických okruhů průřezového tématu Environmentální výchova. Úkolem výuky tohoto předmětu je především rozšíření a prohloubení poznatků, dovedností a návyků získaných v povinných vyučovacích předmětech. Má žáky obohatit o zajímavosti ze světa organismů, umožnit jim procvičit si učivo, navodit v nich zájem o otázky spojené s přírodovědnou tematikou a získat pozitivní vztah k životnímu prostředí.

Volitelný vyučovací předmět Seminář přírodovědní je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vychází ze vzdělávacího oboru Přírodopis. Rozšiřuje a doplňuje vyučovací předmět Přírodopis.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tematické celky:

Základní typy ekosystémů (biomů) na Zemi, Ekosystémy – typy, význam, Svět živočichů, Svět rostlin, Poznávání živočichů a rostlin, Návštěva ZOO.

V celcích *Základní typy ekosystémů (biomů) na Zemi a Ekosystémy – typy, význam* se žáci seznámí s nejběžnějšími typy ekosystémů a charakteristickými druhy organismů, které je obývají. Celek vede k pochopení nutnosti udržení rovnováhy v přírodě.

Celky *Svět živočichů* a *Svět rostlin* rozšiřuje znalosti žáků z učiva přírodopisu v 6. ročníku. Přibližuje zajímavosti a poukazuje na druhové odlišnosti zvířat a rostlin.

Praktickému poznávání rostlin a živočichů se žáci věnují v celku *Poznávání živočichů a rostlin*. Žáci se v něm také naučí založit herbář.

Technika mikroskopování, základní postupy v biologii, Jednobuněčné organismy, Bezobratlí živočichové, Nižší rostliny, vyšší jednoděložné rostliny, Zoologické zahrady, Poznávání živočichů a rostlin.

V celku *Technika mikroskopování, základní postupy v biologii* si žák procvičí praktické metody poznávání přírody, zejména pozorování lupou a mikroskopem a práci s určovacími pomůckami. Učí žáka dodržovat základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody.

Jednobuněčné organismy jsou celkem, který navazuje na výuku přírodopisu o této skupině a obohacuje žáky o další skupiny jednobuněčných.

Celek *Bezobratlí živočichové* rozšiřují poznatky z učiva přírodopisu v 7. ročníku o bezobratlých – věnuje se anatomii a způsobu života těchto živočichů.

Stejně tak celek *Nižší rostliny, vyšší jednoděložné rostliny* je pro žáky prohloubením a rozšířením znalostí z přírodopisu. Žáci se v něm dovídají zajímavosti z okruhu uvedených organismů.

Celek *Zoologické zahrady* vysvětluje historii a význam zoologických zahrad. Je kladen důraz na výukovou funkci a zásluhy současných ZOO o zachování ohrožených a vymírajících druhů. Žáci se prostřednictvím internetových stránek seznámí se zoologickými zahradami v ČR. Faktické ověření poznatků z předešlého celku umožní žákům *Návštěva ZOO*.

Praktickému poznávání rostlin a živočichů se žáci věnují v celku *Poznávání živočichů a rostlin*.

Zpracování seminárních prací, Práce s internetem, Videopořady k probíraným tématům, Návštěva ZOO či botanické zahrady.

Celky *Zpracování seminárních prací* a *Práce s internetem* vedou žáky k samostatným činnostem, jejichž výsledkem je zběžná orientace na internetových stránkách zaměřených na probíraná témata a zpracovaná jednoduchá samostatná práce na zadané téma.

Téma *Videopořady k probíraným tématům* doplňuje učivo videosnímky, které výuku ozvláštňují a ztraktivní.

Výuka je doplněna *Návštěvou ZOO*.

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj (Psychohygiena), Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice), Morální rozvoj (Hodnoty, postoje a etika)

Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

Výchova demokratického občana – Objevujeme Evropu a svět

Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. ročník: 1 hodina

7. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou z disponibilní časové dotace (1 hodina/ročník).

Seminář přírodovědní je vyučován v odborné přírodovědné učebně popř. v běžné třídě, dále v učebně umožňující projekci videopořadů a v počítačové učebně. Výuka je podle možností doplněna exkurzemi, návštěvou muzea, ZOO, besedami apod.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video), který je doplňován diskusemi, referáty žáků. Součástí výuky jsou laboratorní práce, ve kterých je využívána laboratorní technika (lupy, mikroskopy, binokulární lupy). Žáci pracují také s odbornou literaturou – určovacími klíči, encyklopediemi, atlasy a jako zdrojem informací také s internetem. Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, internet apod.), a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení
- kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet)
- při hodinách systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků
- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědění a poznávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- svými výkony v hodinách se snaží vybavit žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání "problému" a jeho řešení
- zadává žákům problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení
- při řešení problémů umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- otevřeně komunikuje s žáky o problémech a biologických souvislostech
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků při projevu ústním i písemném
- zadává úlohy, při jejichž řešení musejí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává žákům skupinovou práci a dohlíží, aby se každý dle svých možností zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení
- veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

Učitel

- je svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem
- důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude
- zapojuje žáky do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- vede k takovým způsobům uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání obnovitelných zdrojů energie, zejména slunečního záření, větru, vody a biomasy – která vedou k dodržování principů udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

Učitel

- v rámci laboratorních cvičení umožní žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů
- důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností
- zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Seminář dějepisný, který je realizován v 6. a 7. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Seminář přírodovědní

Ročník:

6., 7.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ s použitím mapy vymezí a pojmenuje nejvýznamnější biomy světa ➤ uvede druhy živočichů (rostlin) charakteristické pro daný biom ➤ uvede příklady záporných i kladných vlivů člověka na některé biomy	Základní typy ekosystémů (biomů) na Zemi	P – podmínky života, organismy Z – ekosystémy na Zemi, vliv člověka na ŽP ČJ – zpracování referátu Inf – práce s internetem EV (Ekosystémy)- typy krajiny, (Základní podmínky života) - rozdílnost podmínek v jednotlivých biomech, (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) - ochrana přírody, (Vztah člověka k prostředí) - náš životní styl, naše obec
➤ uvede příklady ekosystémů a organismů, které v nich žijí ➤ na příkladech vysvětlí souvislosti a vztahy v ekosystémech ➤ vysvětlí, jak jsou či mohou být ekosystémy poškozovány	Ekosystémy - ekosystém lesa - ekosystém louky - okolí lidských sídel	
➤ umí správně používat lupu,	Technika mikroskopování,	OSV – Osobnostní rozvoj

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
binokulární lupu, mikroskop při praktických činnostech ➤ pracuje s dopomocí s botanickým a zoologickým určovacím klíčem ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování přírody ➤ zpracuje protokol o laboratorní práci či jednoduchý záznam z pozorování	<i>základní postupy v biologii</i>	(Psychohygiena – studium přírody jako možnost relaxace), Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice – spolupráce ve třídě), Morální rozvoj (Hodnoty, postoje a etika – budování kladného vztahu k životu, přírodě; odmítání poškozování ŽP)
➤ popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií ➤ vysvětlí funkci hlavních buněčných organel ➤ rozliší v mikroskopickém preparátu vybrané organely ➤ pozná z obrázku určené druhy jednobuněčných organismů	<i>Jednobuněčné organismy</i> - Buňka - Viry - Bakterie, sinice - Jednobuněčné řasy - Kvasinky - Prvoci	P – podmínky života, organismy Z – ekosystémy na Zemi, člověk a kulturní krajina PV – pěstitelství – obilniny, okrasné rostliny, choroby a škůdci ČJ – zpracování referátu, vyprávění Inf – práce s internetem
➤ popíše tělo ➤ popíše rozdíl mezi nižší a vyšší rostlinou ➤ vysvětlí způsoby rozmnožování, popíše rodozměnu mechů a kapradin ➤ vyjmenuje základní druhy a vybrané druhy pozná	<i>Svět rostlin: Nižší rostliny</i>	OSV – Osobnostní rozvoj (Psychohygiena – studium přírody jako možnost relaxace), Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice – spolupráce ve třídě), Morální rozvoj (Hodnoty, postoje a etika – budování kladného vztahu k životu, přírodě; odmítání poškozování ŽP)

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ vyjmenuje části těla rostlin ➤ vysvětlí funkci částí rostlinného těla ➤ vyhledá zadanou rostlinu v atlasu či encyklopedii pomocí rejstříku ➤ s dopomocí založí rostlinný herbář	Vyšší rostliny Zaměření: Dřeviny, léčivé byliny, jedovaté rostliny, cizokrajné rostliny	VDO (Občan, občanská společnost a stát) ochrana přírody – odpovědnost občana VMEGS (Objevujeme Evropu a svět) příroda naší vlasti EV (Ekosystémy) - typy krajiny, (Základní podmínky života)- rozdílnost podmínek v jednotlivých biomech, (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) - ochrana přírody, (Vztah člověka k prostředí) - náš životní styl, naše obec MeV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) aktuality – internet, tisk, televize.. VMEGS (Objevujeme Evropu a svět)-příroda naší vlasti
➤ porovná stavbu těla živočichů jednotlivých skupin ➤ orientuje se v atlasech či encyklopediích živočichů pomocí rejstříku ➤ sám dokáže vyhledat zajímavosti z médií k probíranému učivu a stručně a věcně správně je reprodukuje ve vyučování	Svět živočichů: Bezobratlí - Žahavci - Ploštěnci - Měkkýši - Kroužkovci - Členovci	
	Obratlovci - Savci - Ptáci - Plazi - Obojživelníci - Ryby - Paryby	
➤ pozná vybrané zástupce živočichů a rostlin	Poznávání živočichů a rostlin	
➤ stručně vysvětlí význam ZOO v historii a dnes ➤ uvede příklady záchranných	Zoologické zahrady - Historie	OSV -Osobnostní rozvoj (Psychohygiena)– studium přírody jako možnost relaxace,

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
programů ➤ vyjmenuje naše nejznámější ZOO ➤ najde www stránky některých našich ZOO, umí se v nich orientovat	- Význam - ZOO v ČR	Sociální rozvoj (Kooperační kompetice) – spolupráce ve třídě, Morální rozvoj (Hodnoty, postoje a etika) – budování kladného vztahu k životu, přírodě; odmítání poškozování ŽP VDO (Občan, občanská společnost a stát) – ochrana přírody – odpovědnost občana
➤ pohybuje se bezpečně v prostorách ZOO či botanické zahrady – respektuje návštěvní řád i pokyny vyučujícího ➤ stručně informuje o zajímavostech, chovaných či pěstovaných druzích organismů nebo zvláštnosti, která jej zaujala při návštěvě ZOO (bot. zahrady) písemnou či ústní formou	Návštěva ZOO, botanické zahrady	
➤ popíše krajinu ČR s ohledem na historický vývoj ➤ charakterizuje kategorie našich chráněných území ➤ vysvětlí pojem chráněné území ➤ vyjmenuje národní parky ČR a některé CHKO ➤ uvede základní charakteristiku CHKO Beskydy	Příroda České republiky Chráněná území v ČR - Krajina v ČR - Kategorie chráněných území - Významná chráněná území ČR	OSV – Osobnostní rozvoj (Psychohygiena – studium přírody jako možnost relaxace), Sociální rozvoj (Kooperační kompetice – spolupráce ve třídě), Morální rozvoj (Hodnoty, postoje a etika – budování kladného vztahu k životu, přírodě; odmítání poškozování ŽP) VDO (Občan, občanská

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ orientuje se na internetových stránkách našich chráněných území		společnost a stát) ochrana přírody – odpovědnost občana VMEGS (Objevujeme Evropu a svět) - příroda naší vlasti EV (Ekosystémy)-typy krajín (Základní podmínky života) – rozdílnost podmínek v jednotlivých biomech, (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) - ochrana přírody, (Vztah člověka k prostředí) -náš životní styl, naše obec MeV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)-aktuality – internet, tisk, televize..
➤ zpracuje samostatnou práci s využitím internetových stránek, časopisů, odborné literatury apod. ➤ získá doplňující informace o přírodních dějích a organismech	<i>Zpracování seminárních prací</i> <i>Práce s internetem</i> <i>Videopořady k probíraným tématům</i>	

5.10.10 Seminář společenskovední

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář společenskovední je určen pro žáky s hlubším zájmem o historii i současnou problematiku různých oblastí lidského života a kultury, etické problémy současnosti, globální problémy a v neposlední řadě o praktické otázky života a vztahů ve společnosti i problémů souvisejících s utvářením a rozvojem osobnosti člověka. Vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis, Výchova k občanství.

Seminář navazuje a rozvíjí poznatky získaných nejen ze společenskovedních předmětů v rámci školního vzdělávání, ale i z vlastního zájmu žáka o společenské, politické, kulturní dění, i na zkušenosti ze života v rodině, mezi vrstevníky a v jiných sociálních skupinách. Podporuje rozvoj osobnosti, zdravého sebevědomí a sebeúcty, poznávání a rozvíjení osobních vlastností a myšlenkových, emocionálních a sociálních dovedností. Žáci se učí vzájemné spolupráci, diskuzi, toleranci a respektování při řešení konkrétních úkolů.

Seminář staví na dosavadních zkušenostech a poznacích a má upevňovat a rozvíjet specifické odborné i praktické zájmy žáků v dané oblasti, rozvíjet jejich schopnosti a praktické dovednosti, proto je určen pro žáky 8. nebo 9. ročníku dle projeveného zájmu.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Seminář společenskovední je členěn do osmi tematických celků.

V tematickém celku *Člověk na cestě od minulosti do budoucnosti* si žáci prohlubují své znalosti světových a národních dějin, významných dějinných mezníků v historii lidstva v konfrontaci se současnými politickými problémy u nás i ve světě a možnou prognózou vývoje lidstva ve 21. století.

V tematickém celku *Poznáváme svůj kraj* se žáci seznamují s významnými událostmi a osobnostmi vybraných dějin regionu a jeho současného života i perspektiv.

V tematickém celku *Kultura v minulosti a současnosti* se žáci zabývají odlišnostmi a společenskými znaky vybraných kultur, jejich specifickým přínosem pro rozvoj lidstva a civilizace, vlivem vědy, techniky a umění na vývoj společnosti, politiky, práva a morálky.

V tematickém celku *Náboženství v životě člověka* se žáci seznamují s hlavními náboženskými a myšlenkovými směry v minulosti a současnosti, s úlohou náboženství v životě společnosti a jednotlivce, s působením sekt a možného nebezpečí jejich vlivu na osobnost mladého člověka.

V tematickém celku *Etické problémy současnosti* se žáci učí vidět, jakou roli hraje morálka v životě člověka jako jednotlivce i společnosti jako celku, uplatňovat etické zásady v osobním životě a kriticky nahlížet na morálku a mravnost ve veřejném životě společnosti.

V tematickém celku *Člověk a sociální skupiny* se žáci učí nacházet cesty ke zlepšování mezilidských vztahů a vzájemných pravidel soužití v rodině, ve škole a společnosti.

V tematickém celku *Jedinec, člověk, osobnost* se žáci seznamují s možnostmi způsobu zjišťování osobních vlastností, schopností, dovedností a osobních předpokladů úspěšného partnerství, profesního zaměření, otázkami celoživotního sebevzdělávání.

V tematickém celku *Orientace v současném světě* se žáci učí orientovat a zamýšlet nad konflikty současného světa, globálními problémy společnosti, možnostmi jejich řešení na základě porozumění, snášenlivosti a spolupráce mezi národy.

Integrace průřezových témat do vyučovacího volitelného předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj. Sociální rozvoj

Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá. Jsme Evropané

Multikulturní výchova – Kulturní difference. Etnický původ. Multikulturalita. Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

8. nebo 9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Výuka v semináři využívá aktivity a zájmu žáků k poznání dané problematiky i adekvátních způsobů jejího řešení v konkrétních podmínkách jednotlivce, rodiny, školy, regionu, celé naší společnosti, případně jiných kulturních společenství. Mezi základní metody patří řízený rozhovor, diskuse, besedy, situační a modelové hry, práce s dokumenty a dalšími informacemi, které vedou k praktickému způsobu myšlení a jednání žáků.

Seminář probíhá převážně v odborné učebně dějepisu s využitím školního informačního centra a učebny PC. V odborné učebně mají žáci k dispozici dějepisnou odbornou literaturu, encyklopedie, interaktivní tabuli a trvalé připojení k internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vytváří činnosti, při kterých žáci samostatně nebo společně uvádí věci do souvislostí, propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení, kritickému nahlížení na výsledky učení a hledání dalších možností sebevzdělávání i celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vytváří situace, kdy žáci informace samostatně nebo společně hledají, porovnávají a volí možnosti možného způsobu řešení
- vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- vede žáky k uvážlivým rozhodnutím, které jsou schopni obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k souvislému a výstižnému formulování vlastních názorů na historické i současné společenské dění
- navozuje situace, které vedou k potřebě vyslechnout, tolerovat a respektovat odlišný názor
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění a interpretaci verbálních textů, informací obsažených ve vizuálních a audiovizuálních zdrojích

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří situace pro vzájemnou a efektivní diskuzi a spolupráci při řešení úkolů
- vede žáky k hledání poučení z historického vývoje společnosti a uvědomování si v ní vlastního postavení

Kompetence občanské

Učitel

- nabízí žákům dostatek možností k poznávání našich kulturních tradic a historického dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je respektovat a chránit

- vede žáky nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů, odmítat útlak a hrubé zacházení s vědomím povinnosti se proti těmto projevům násilí postavit

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- vede žáky k ochraně životního prostředí i ochraně kulturních a společenských hodnot
- vytváří dostatek situací, při kterých žáci rozvíjí své myšlení a samostatně nebo společně nachází nová řešení zadaných úkolů

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Seminář společenskovední, který je realizován v 8. nebo 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Seminář společenskovední

Ročník:

8., 9.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ řadí historické události v chronologickém sledu ➤ vysvětlí vztahy mezi minulostí, přítomností a budoucností ➤ uvede příklady osobností světových, českých a místních dějin ➤ vysvětlí podstatu nejvýznamnějších zvrátů ve vývoji společnosti ➤ dokáže vyjmenovat hlavní politické problémy současnosti a možné způsoby jejich řešení ➤ dokáže vymezit region na základě daných kritérií ➤ vysvětlí význam kultury a její funkce ➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti a respektování kulturních odlišností národních a etických skupin	Člověk na cestě od minulosti do budoucnosti - člověk, čas a dějiny - významné dějinné mezníky - současné politické problémy ve světě u nás, jejich historické kořeny a možná řešení - jaké bude 21. století? Poznáváme svůj kraj - vymezení regionu (kraje) - příroda v našem kraji - dějiny našeho kraje - významné osobnosti našeho kraje - současnost a budoucnost našeho kraje Kultura v minulosti a současnosti - různé významy slova kultura a její funkce - odlišnost kultur a jejich vzájemné ovlivňování - kultura, civilizace, masová	OSV – Osobnostní rozvoj (Sebepoznání, Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygienu) rozvíjení osobního potenciálu; promýšlení životní perspektivy a stanovování životních cílů a plánů Sociální rozvoj (Komunikace, kooperace) VDO (Občan, občanská společnost a stát)-svoboda a odpovědnost.(Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)-morálka VMEGS (Jsme Evropané)- mezinárodní vztahy, spolupráce mezi národy, integrační procesy MuV (Kulturní diference)-člověk jako součást etnika, jedinečnost člověka,(Etnický původ)- rovnocennost kultur a etnických skupin, odlišnost. (Multikulturalita) - problematika vztahu majority a minorit ve společnosti, soužití různých etnických skupin.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ dokáže charakterizovat současnou civilizaci ➤ uvede osobnosti české kultury a vědy ➤ vysvětlí podstatu náboženství a jeho místo v současném světě ➤ vysvětlí, co to jsou sekty a jejich možné nebezpečí ➤ si uvědomuje podstatu morálky jako výraz a míru lidskosti ve společnosti ➤ spolupracuje se skupinou, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace při řešení konfliktů nenásilným způsobem ➤ posoudí vliv osobních vlastností a význam vůle k překonávání překážek a dosahování životních cílů ➤ rozpozná negativní projevy ve společnosti, kriticky se k nim staví	kultura - vývoj české kultury Věda a technika - věda, její obory a metody - o vývoji vědy a poznání - věda a technika Umění - umění, jeho význam a jeho funkce - původ umění a osobnost umělce - druhy umění, umělecké slohy a estetický vkus Náboženství v životě člověka - podstata náboženství a jeho místo v současném světě - nejvýznamnější světová náboženství - náboženské sekty - náboženské pojmy a jevy Etické problémy současnosti - morálka – jednota morální svobody a mravního zákona - SOS zvířata - život a jeho hodnota – některé morální souvislosti - žijeme opravdu spolu ?	(Princip sociálního smíru a solidarity) – nesnášenlivost, netolerance, prosociální chování EV (Vztah člověka k prostředí)-životní prostředí, globální problémy MeV (fungování a vliv médií ve společnosti)-svoboda a morálka, informační výchova

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	- interrupce jako morální problém - některé etické otázky konce lidského života <i>Člověk a sociální skupiny</i> - úspěšné partnerství v rodině, ve škole i v práci – celoživotní experiment - komunikace, jako základ vzájemného porozumění - o svobodě a odpovědnosti - svět kolem nás a rozpory civilizace <i>Jedinec, člověk, osobnost</i> - osobnost pod drobnohledem - já a životní partner - já a budoucí profese - já a sebevzdělávání <i>Orientace v současném světě</i> - proměny světa na konci 20. století, jejich příčiny a důsledky - konflikty současného světa - globální problémy současnosti a způsoby jejich řešení - spolupráce mezi národy, integrační procesy - dokážeme si porozumět?	

5.10.11 Seminář zeměpisný

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět svým zaměřením a charakterem výuky naučí žáky prakticky používat různé druhy map, umožní žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a chápat rozvoj světa z regionálního i globálního pohledu. Při cvičeních a exkurzích si žáci mohou ověřit teoretické znalosti v praxi. Vychází ze vzdělávacího oboru Zeměpis.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto tematické celky: *Kartografie* – žáci se seznámí s tvorbou a praktickým využitím map. *Příroda České republiky, Chráněná území v ČR* – žáci se seznámí s převažujícími typy krajiny v ČR, naučí se, kde se vyskytují, jak chráněná území rozdělujeme a v čem se liší, které chráněné organismy v nich žijí. *Místní region - Region Severní Morava a Slezsko* – žáci získávají a vyhledávají informace o místním regionu, jeho historii, ekologii, atraktivitách. *Státy EU* – žáci získávají informace o cestování, možnosti studia, práce a zajímavých evropských metropolích. *Regiony světa* – žáci pracují s aktuální situací – přírodní, společenskou, politickou, hospodářskou a environmentální. *Globální problémy lidstva* – žáci získávají přehled o aktuálních problémech světa.

Integrace průřezových témat do vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznání, Hodnoty a postoje

Výchova demokratického občana – Principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Multikulturní výchova – Mezilidské vztahy

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

8. ročník: 1 hodina

9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v kmenových třídách a učebně PC. Dalším způsobem naplňování cílů tohoto volitelného předmětu jsou cvičení v přírodě a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k aktivnímu zájmu o dění ve světě
- předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů k dané tématice

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k poznání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních pozorování k problematice životního prostředí
- rozvíjí u žáků schopnost samostatného pozorování související s civilizačními chorobami, odpady, povodněmi...

Kompetence komunikativní

Učitel

- seznamuje žáky s přesným významem pojmů geografických pojmů
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění textů, map a obrazových materiálů

- vede žáky k formování vlastních názorů na problematiku hospodářských, politických a společenských procesů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky věcně argumentovat
- vede žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu, ke schopnosti sebekontroly
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- vede žáky k respektování názoru ostatních
- učí žáky odpovědnosti za zachování životního prostředí a jeho ochranu

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky používat osvojené metody k řešení geografických problémů
- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Seminář zeměpisný, který je realizován v 8. a 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatné stránce.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Seminář zeměpisný

Ročník:

8., 9.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ získává a hodnotí geografické informace z map, grafů, diagramů ➤ s porozuměním používá geografickou a kartografickou terminologii ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ ovládá práci s buzolou	Kartografie Komunikační geografie a kartografický jazyk Praktické využití kartografie a topografie	M – výpočty vzdálenosti na mapách F – čas, časová pásma OSV (Rozvoj schopností poznání, Hodnoty a postoje) – měření vzdáleností, časová pásma
➤ popíše krajinu ČR s ohledem na historický vývoj ➤ charakterizuje kategorie našich chráněných území ➤ vysvětlí pojem chráněné území ➤ vyjmenuje národní parky ČR a některé CHKO ➤ uvede základní charakteristiku CHKO Beskydy ➤ orientuje se na internetových stránkách našich chráněných území	Příroda České republiky Chráněná území v ČR - Krajina v ČR - Kategorie chráněných území - Významná chráněná území ČR	P – přírodní oblasti OSV – Osobnostní rozvoj (Psychohygiena – studium přírody jako možnost relaxace), Sociální rozvoj (Kooperační a kompetice – spolupráce ve třídě), Morální rozvoj (Hodnoty, postoje a etika – budování kladného vztahu k životu, přírodě; odmítání poškozování ŽP) VDO (Občan, občanská společnost a stát) ochrana přírody – odpovědnost občana

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

		VMEGS (Objevujeme Evropu a svět) - příroda naší vlasti EV (Ekosystémy)-typy krajín (Základní podmínky života) – rozdílnost podmínek v jednotlivých biomech, (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) - ochrana přírody, (Vztah člověka k prostředí) -naš životní styl, naše obec MeV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)-aktuality – internet, tisk, televize..
➤ získává znalosti o místním regionu, historii území, ekologii ➤ vyhledává na mapě a internetu turistické cíle a atrakce a informace o nich	Místní region: Region Severní Morava a Slezsko	P – přírodní oblasti Inf – informace na internetu OSV (Rozvoj schopností poznání, Hodnoty a postoje) – střetávání civilizací VMEGS (Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané) – ČR-součást Evropy a světa, cest. ruch, ekologie, globalizace
➤ získává znalosti o státech EU, možnostech cestovního ruchu	Státy EU Cestování po státech EU	P – přírodní oblasti Inf – informace na internetu OV – mezinárodní organizace, euroregiony OSV (Rozvoj schopností poznání, Hodnoty a postoje) – střetávání civilizací VDO (Principy demokracie,) – demokracie a totalita, euroregiony
➤ na základě mediálních zpráv vyhledává na mapě nové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy	Regiony světa Zajímavosti ze světa	

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

		VMEGS (Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané) – ČR-součást Evropy a světa, cest. ruch, ekologie, globalizace MuV (Mezilidské vztahy) – migrace
➤ uvádí na příkladech závažné důsledky a rizika společenských a přírodních vlivů na životní prostředí ➤ učí se chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom	Globální problémy lidstva	Ch – vliv chemických prvků a sloučenin na člověka a přírodu EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) – globální problémy, CHOK,NP,UNESCO

5.10.12 Sportovní výchova

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Sportovní výchova doplňuje Tělesnou výchovu a zaměřuje se na zdokonalení herních dovedností v jednotlivých míčových hrách. Snaží se rozvíjet kladný vztah ke sportu a tělovýchovným aktivitám. Vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Sportovní výchova tvoří: *Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace, Basketbal, Florbal, Sálková kopaná, Fotbal, Volejbal, Doplnkové sportovní hry a Kondiční cvičení*

Zahrnuje nácvik základních herních dovedností a herních činností v různých míčových hrách mezi něž patří basketbal, florbal, sálková kopaná, fotbal, vybíjená a volejbal. Tyto základní pohybové aktivity jsou doplněny o netradiční sportovní hry a kondiční cvičení.

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní, Sociální a Morální rozvoj

Multikulturní výchova – Lidské vztahy

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. ročník: 1 hodina

7. ročník: 1 hodina

8. ročník: 1 hodina

9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou (ročník/týden) disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti nebo v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit
- podporuje u žáků plánování, organizování a řízení vlastní činnosti
- poskytuje žákům prostor k posouzení vlastního pokroku a k určení překážky nebo problémů, které mu brání
- nabízí žákům možnost různým způsobem zpracovat informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vnímání nejrozličnějších problémových situací a ke správným způsobům řešení problémů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- rozvíjí u žáků kritické myšlení, aby mohl činit uvážlivá rozhodnutí a být schopen je obhájit
- učí žáky uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v ústním projevu

- podporuje u žáků účinné zapojování do diskuze, obhajování svého názoru a vhodné argumentování
- vede žáky k porozumění různých typů záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a reaguje na ně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky spolupracovat ve skupině
- společně se žáky se podílí na vytváření pravidel práce v týmu
- vede žáky k poskytování pomoci nebo k požádání o ni
- podporuje žáky ve vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování přesvědčení a názorů ostatních
- učí žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- podporuje aktivní zapojování do sportovních aktivit
- vede žáky k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- umožňuje žákům rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...)

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky používat bezpečně a účinně nářadí a vybavení
- podporuje u žáků spoluorganizování
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Sportovní výchova, který je realizován v 6. – 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován po ročnících na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Sportovní výchova

Ročník:

6.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.) ➤ rozumí základním pravidlům ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce ➤ dovede hrát sportovní hry podle zjednodušených pravidel	Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení - herní role a funkce - základní pravidla sportovních her - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Basketbal - herní činnosti jednotlivce, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba z místa jednoruč a obouruč, rozeskok, vyhazování - utkání v menším počtu Florbal - individuální dovednosti hráče (vedení míčku, zpracování nahrávky, střelba, pohyb po hřišti s míčem i bez něj) - základní herní kombinace - základní herní systémy	OSV (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – sebeovládání při hře i podpoře spoluhráčů, pozitivní naladění mysli při hře, zvládání stresových situací při hře, nápaditost při hře, nácvik herních činností i samotná hra podle pravidel, taktika hry, gesta rozhodčích i spoluhráčů, rozhodování vzhledem k herní situaci MuV (Lidské vztahy) – tolerantní vztahy při hře

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	- utkáání v menším počtu Sálová kopaná, fotbal - individuální dovednosti hráče - (vedení míče, zpracování nahrávky, střelba, pohyb po hřišti s míčem i bez něj) - základní herní kombinace - utkáání v menším počtu Doplňkové sportovní hry - vybíjená - přehazovaná - volejbal - discgolf Kondiční cvičení	

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Sportovní výchova

Ročník:

7.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.) ➤ rozumí základním pravidlům ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play ➤ zvládá základní údržbu náčiní ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace ➤ dovede hrát sportovní hry podle zjednodušených pravidel	Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace - herní role a funkce (brankář, hráč v poli) - základní pravidla sportovních her, základní smluvená gesta - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání Basketbal - herní činnosti jednotlivce, přihrávka jednoruč a obouruč na místě a za pohybu, střelba z místa jednoruč a obouruč z místa, rozeskok, vhazování, krytí útočníka s míčem - základy herních systémů - utkání v menším počtu Florbal - individuální dovednosti hráče (vedení míčku, zpracování)	OSV (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – sebeovládání při hře i podpoře spoluhráčů, pozitivní naladění mysli při hře, zvládání stresových situací při hře, nápaditost při hře, nácvik herních činností i samotná hra podle pravidel, taktika hry, gesta rozhodčích i spoluhráčů, rozhodování vzhledem k herní situaci MuV (Lidské vztahy) – tolerantní vztahy při hře

	nahrávky, střelba, pohyb po hřišti s míčem i bez něj) - základní herní kombinace - základní herní systémy - utkání v menším počtu Sálová kopaná, fotbal - individuální dovednosti hráče - (vedení míče, zpracování nahrávky, střelba, pohyb po hřišti s míčem i bez něj) - základní herní kombinace - utkání v menším počtu Doplňkové sportovní hry - vybíjená - přehazovaná - volejbal - discgolf Kondiční cvičení	
--	--	--

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Sportovní výchova

Ročník:

8.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.) ➤ rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště pře utkáním a po utkání ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace ➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji za pomoci spoluhráčů, učitele ➤ dovede hrát sportovní hry podle základních pravidel	Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace - herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán) - základní pravidla sportovních her, základní smluvená gesta - specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání Basketbal - herní činnosti jednotlivce, uvolňování bez míče a s míčem, krytí útočníka s míčem, bez míče, prostoru - základy herních systémů, osobní obranný systém - utkání v menším počtu Volejbal - herní činnosti jednotlivce, odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč (lob)	OSV (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – sebeovládání při hře i podpoře spoluhráčů, pozitivní naladění mysli při hře, zvládání stresových situací při hře, nápaditost při hře, nácvik herních činností i samotná hra podle pravidel, taktika hry, gesta rozhodčích i spoluhráčů, rozhodování vzhledem k herní situaci MuV (Lidské vztahy) – tolerantní vztahy při hře

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	přihrávka, nahrávka, podání - herní kombinace - utkání v menším počtu Florbal - individuální dovednosti hráče (vedení míčku, zpracování nahrávky, střelba, pohyb po hřišti s míčem i bez něj) - herní kombinace - základní herní systémy - utkání v menším počtu Sálová kopaná, fotbal - individuální dovednosti hráče - (vedení míče, zpracování nahrávky, střelba, pohyb po hřišti s míčem i bez něj) - herní kombinace - utkání v menším počtu Doplňkové sportovní hry - vybíjená, discgolf, softbal Kondiční cvičení	

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Sportovní výchova

Ročník:

9.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.) ➤ rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře ➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji ➤ dovede hrát sportovní hry podle základních pravidel	Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace - herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí) - základní pravidla sportovních her, základní smluvená gesta rozhodčích - specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - úprava různých povrchů hřišť Basketbal - herní činnosti jednotlivce, uvolňování bez míče a s míčem, krytí útočníka s míčem, bez míče, prostoru - herní systémy - utkání v menším počtu Volejbal - herní činnosti jednotlivce,	OSV (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – sebeovládání při hře i podpoře spoluhráčů, pozitivní naladění mysli při hře, zvládání stresových situací při hře, nápaditost při hře, nácvik herních činností i samotná hra podle pravidel, taktika hry, gesta rozhodčích i spoluhráčů, rozhodování vzhledem k herní situaci MuV (Lidské vztahy) – tolerantní vztahy při hře

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč (lob) přihrávka, nahrávka, podání - herní kombinace - utkání v menším počtu Florbal - individuální dovednosti hráče (vedení míčku, zpracování nahrávky, střelba, pohyb po hřišti s míčem i bez něj) - herní kombinace - základní herní systémy - utkání v menším počtu Sálová kopaná, fotbal - individuální dovednosti hráče - (vedení míče, zpracování nahrávky, střelba, pohyb po hřišti s míčem i bez něj) - herní kombinace - utkání v menším počtu Doplňkové sportovní hry - vybíjená, discgolf, softbal Kondiční cvičení	

5.10.13 Technické činnosti

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět vede žáky k prohloubení základních pracovní dovedností a návyků zejména při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů a elektrotechnických pracích. Směřuje k procvičení praktických vědomostí při poznání různých materiálů a jejich vlastností, používání při práci vhodné nástroje, nářadí a pomůcek. A dále osvojit si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život, včetně zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně. V tomto volitelném předmětu žáci získají orientaci v různých oborech lidské činnosti. Vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto tematické celky: *Práce s technickými materiály, Elektrotechnika kolem nás, Bezpečnost a ochrany zdraví při práci.*

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

Multikulturní výchova – Lidské vztahy

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

8. nebo 9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá dle tématu v odborných učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- motivuje žáky k poznávání smyslu a cílů učení
- motivuje k pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- provádí se žáky posouzení vlastního pokroku
- učí žáky kriticky zhodnotit výsledky své práce a umí je obhájit

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky promýšlet pracovní postupy praktických cvičení
- pomáhá žákům při řešení problémů
- učí žáky poznatky aplikovat v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel

- upevňuje při komunikaci se žáky používání správného technického názvosloví
- podporuje využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky plánovat práci ve skupinách
- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učí žáky přijímat postupy jiných osob
- procvičuje se žáky schopnost věcně argumentovat a obhájit svůj postup

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat pravidla při práci
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce
- vede žáky k chápání významu ekologie a ochraně technických památek
- vede žáky k pozitivnímu postoji k práci jiných

Kompetence pracovní

Učitel

- dbá u žáků na dodržování bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- učí žáky používat bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dbá u žáků na dodržování technologických postupů a pravidel, plnění povinností, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- podporuje u žáků vztah k ochraně životního prostředí
- rozvíjí u žáků znalosti tak, aby je uměli využít v běžné praxi
- dbá u žáků na dodržování správného technologického postupu při práci

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Technické činnosti, který je realizován v 8. a 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatné stránce.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Technické činnosti

Ročník:

8., 9.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ prohlubuje dovednosti při práci s technickými materiály a pracemi elektrotechnickými ➤ ovládá i složitější pracovní postupy s dodržením technologického postupu ➤ řeší i složitější technické úkoly s ohledem na vhodný výběr materiálu, nástrojů a náradí a umí s nimi správně zacházet ➤ vytvoření pozitivního vztahu k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě	<i>Práce s technickými materiály</i> <i>Elektrotechnika kolem nás</i> - poznávání různých druhů materiálů: dřevo – kov – plasty, využívání základních vlastností materiálů s ohledem na zpracovatelnost - práce s vhodnými nástroji a náradím <i>Bezpečnost a ochrany zdraví při práci</i> - dodržování základní bezpečnosti při práci - správné využívání vlastností technických materiálů v praxi	VkZ – Bezpečné chování (rizika práce s náradím) VDO (Občanská společnost a škola) řešení problémů samostatně a odpovědně MuV (Lidské vztahy) – zlepšovat lidské vztahy, zejména žák - žák, žák - učitel

5.10.14 Technické kreslení

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Cílem volitelného vyučovacího předmětu je seznámit žáky se základy technického kreslení a zobrazování. Žák umí užívat a vytvářet základní technickou dokumentaci (náčrt, výkres, návod k používání). Procvičuje práci s rýsovacími pomůckami. Při pracovních postupech dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny. Vyučovací předmět je zaměřen na praktickou stránku těchto dovedností a návyků pro vlastní tvorbu a zvládnutí základy technického kreslení a jeho pravidel potřebné jak pro studium technických oborů tak pro praktický život. Vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast předmětu zahrnuje tyto tematické celky: *Úvod do problematiky, Kótování a jeho základy, Technické výkresy a náčrty, Pravoúhlé promítání těles.*

Integrace průřezových témat do vyučovacího volitelného předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní, Sociální a Mravní rozvoj

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

Multikulturní výchova – Lidské vztahy

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – práce v realizačním týmu

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. nebo 7. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá dle tématu v odborné učebně nebo třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- upevňuje u žáků pozitivní vztah k učení zadáváním praktických úkolů
- individuálními úkoly umožní žákům zažít úspěch
- vede žáky k posouzení vlastního výsledku

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- procvičuje u žáků samostatnost při promýšlení postupů své práce
- vede žáky k hledání i jiných možností řešení úkolů
- učí žáky získané vědomosti a dovednosti aplikovat v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel

- fixuje u žáků správné postupy při práci
- upevňuje zásady pro užívání vhodných technických pomůcek
- učí žáky správné rýsovací metody a názvosloví
- rozvíjí schopnost žáků přizpůsobit práci získaným informacím

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke kooperaci při řešení problémů
- učí žáky přijímat i jiné správné postupy
- procvičuje se žáky schopnost obhájit svůj postup

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat pravidla při práci
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce
- vytváří u žáků správný postoj k práci jiných

Kompetence pracovní

Učitel

- upevňuje u žáků schopnost zvládnout zadaný úkol včetně jeho dokončení
- učí žáky orientovat se v získaných vědomostech a zvládat praktické činnosti dle zadání

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Technické kreslení, který je realizován v 6. a 7. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Technické kreslení

Ročník:

6., 7.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ rozumí pojmům z dané oblasti ➤ rozvíjí schopnosti rýsování s rýsovacími pomůckami ➤ při pracovních postupech dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny	Úvod do učiva: - seznámení žáků se základy technického kreslení a zobrazování - základy práce s různými rýsovacími pomůckami	Muv (Lidské vztahy)- zlepšovat lidské vztahy, zejména žák-žák, žák-učitel. EV (Vztah člověka k prostředí) – hodnotit okolní prostředí, přijímat ekologické poznatky, pracovní úkoly zaměřit ve prospěch prostředí třídy
➤ umí užívat a vytvářet základní technickou dokumentaci ➤ zvládne vytvořit náčrt a výkres včetně správného okótování ➤ umí správně přečíst technický výkres	Kótování a jeho základy - základy, kótování kružnic a jeho částí - jednoduché výkresy a zásady jejich kótování - kótování složitějších výkresů	M – Základní útvary v rovině a prostoru (čáry,kružnice,obrazce, osová souměrnost) PV – Organizace práce (pracovní postupy..)
➤ zvládne základy technického kreslení a jeho pravidel ➤ umí využít orientace ve výkresech jak pro studium technických oborů tak pro praktický život	Technické výkresy a náčrty - druhy výkresů, - měřítko výkresů - překreslení – náčrt, rys - orientace na něm - grafická úprava výkresu	PV – Techn.náčrty a výkresy (vymezení pojmů,náčrty a návody) OSV - rozvíjet dovednosti a schopnosti práce na daných úkolech MeV (práce v realizačním týmu)-s využitím médií
➤ dokáže používat pravoúhlé promítání daných těles	Pravoúhlé promítání těles	M – Prostorová představivost (promítání těles)

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ umí sestavit sdružené průmětny podle zadání ➤ užívá zásad pravoúhlého promítání na dvě průmětny	- volné rovnoběžné promítání a základní pravidla - pravoúhlé promítání na dvě průmětny, nárys a půdorys. - sdružené průmětny jednoduchých těles.	VDO (Občanská společnost a škola)- řešení zadaných problémů samostatně

5.10.15 Výtvarné projekty

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Výtvarné projekty pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy a netradičními výtvarnými postupy zaměřenými na rukodělnou činnost. Rozvíjí především tvůrčí činnosti a věnuje plno prostoru fantazii. Rozvíjí smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity u složitějších výtvarných technik (grafické techniky, keramika, textilní tvorba, plastická tvorba, ...) Vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.

Volitelný vyučovací předmět Výtvarné projekty využívá přímého kontaktu s uměním formou návštěv muzeí, galerií a výstav. Rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře).

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tematické celky: *Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.*

Náplň volitelného vyučovacího předmětu Výtvarné projekty bude v teoretické části stejná pro všechny ročníky, odlišnosti budou v náročnosti výrobků pro daný ročník.

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova - Kreativita, Rozvoj schopnosti poznávání, Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - práce v realizačním týmu

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. – 9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 1 hodinou disponibilní časové dotace (ročník/týden).

Výuka probíhá v odborné učebně, třídách nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce. Vyučování probíhá v bloku dvou vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si žáci mohli sami zorganizovat vlastní činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- žákům předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Učitel

- podporuje žáky, aby vyjádřili svůj názor, vhodnou formou ho obhájili a tolerovali názor druhých
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí je chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje žákům zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat názor druhých
- podporuje žáky v prezentaci výsledků své práce ve výstavních prostorách školy a odborné učebny

Kompetence pracovní

Učitel

- formuje u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem
- vyžaduje při práci s výtvarným materiálem, aby žáci dodržovali hygienická pravidla
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Výtvarné projekty, který je realizován v 6. až 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Výtvarné projekty

Ročník:

6., 7., 8., 9.

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání ➤ variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	<i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i> <i>Uplatňování subjektivity</i> <i>Ověřování komunikačních účinků</i> - práce v pléneru - kresba dle skutečnosti – portrét, figura, zátiší	OSV (Rozvoj schopností poznávání) EV (Vztah člověka k prostředí) přírodní objekty
➤ správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy	- barevné kompozice - malba dle skutečnosti - emocionální malba	
➤ vytváří společné i individuální kompozice v prostoru – své představy dokáže převést do objemových rozměrů	- plastická tvorba – papír, hlína, drát, sádra - keramika - instalace, výstavy - kašírování - sádra – odlévání, rytí do sádry	OSV (Komunikace) – skupina postav
➤ k tvorbě užívá metody současného výtvarného umění	- akvarel - pastel - grafitti	VMEGS (Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá) -portrét, proporce obličeje, dotvoření

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta k dospělosti“

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvková organizace

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	- land-art - muchláž - gumotisk - návštěva muzeí, galerií a výstav	obličej z fotografie, skupina postav
➤ seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy	- ubrousková technika - batika – vázaná, vosková - tkaní	OSV (Kreativita) – vzájemné postavení objektů, dekorativní řešení plochy
➤ orientuje se v grafických technikách	- linoryt - suchá jehla - tisk z koláže - slepotisk	OSV (Rozvoj schopností poznávání)
➤ správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	- kompozice - perspektiva - techniky kresby – tužka, uhl, rudka, pero	MeV – práce v realizačním týmu

5.10.16 Základy administrativy

a) Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Základy administrativy je zaměřen na nácvik psaní desetiprstovou metodou na klávesnici PC (podle textů či pomocí výukového programu). Žáci si osvojí techniku psaní, zásady držení rukou na klávesnici, prstoklad, hygienické návyky při psaní na klávesnici počítače (držení těla, cvičení na procvičení prstů, správné sezení apod.). Předmět dále umožňuje žákům získat základní vědomosti, dovednosti a celkovou orientaci v provádění jednoduchých administrativních prací potřebných pro praktický život, zejména při komunikaci s úřady a zaměstnavatelem. Žáci se mohou v psaní desetiprstovou metodou více zdokonalit a rozšířit si vědomosti z administrativy, pokud zvolí tento předmět v 8. i 9. ročníku. Vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

Tematické okruhy volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu tvoří: *Nácvik psaní na klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou, Úprava textu a písemností (dopis, životopis), Vyplňování formulářů (pošta, banka) a Praktická cvičení s kancelářskou technikou.*

Integrace průřezových témat do volitelného vyučovacího předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj

Nabídka volitelného předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

8. ročník: 1 hodina

9. ročník: 1 hodina

Hodinová dotace předmětu je tvořena 2 hodinami disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit
- podporuje u žáků plánování, organizování a řízení vlastní činnosti
- poskytuje žákům prostor k posouzení vlastního pokroku a k určení překážky nebo problémů, které mu brání

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vnímání nejruznějších problémových situací a ke správným způsobům řešení problémů
- pracuje s chybou žáků jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- rozvíjí u žáků kritické myšlení, aby mohli činit uvážlivá rozhodnutí a byli schopni je obhájit
- učí žáky uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v ústním projevu
- podporuje u žáků účinné zapojování do diskuze, obhajování svého názoru a vhodné argumentování
- vede žáky k využívání informační a komunikační technologie a prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky spolupracovat ve skupině
- vede žáky k poskytování pomoci nebo k požádání o ni
- podporuje žáky při vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování přesvědčení a názorů ostatních
- učí žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- podporuje u žáků spoluorganizování
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi

b) Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Základy administrativy, který je realizován v 8. a 9. ročníku na 2. stupni, je dále rozpracován po ročnících na samostatných stránkách.

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Základy administrativy

Ročník:

8., 9. (začátečníci)

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ zvládá přiměřeně techniku psaní desetiprstovou hmatovou metodou na klávesnici PC ➤ dovede správně upravit písemnost ➤ umí dobře vyplnit různé formuláře a tiskopisy ➤ ovládá technologické postupy při práci s kancelářskou technikou	<i>Nácvik psaní na klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou</i> <i>Úprava textu a písemností</i> (dopis, životopis) <i>Vyplňování formulářů</i> (pošta, banka) <i>Praktická cvičení s kancelářskou technikou</i>	OSV (Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, sebeovládání – regulace vlastního jednání, soustředění při nácviku psaní desetiprstovou hmatovou metodou na klávesnici PC

Doplňující vzdělávací obory

Volitelný vyučovací předmět:

Základy administrativy

Ročník:

9. (pokročilí)

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Žák ➤ zvládá techniku psaní desetiprstovou hmatovou metodou na klávesnici PC ➤ dovede správně upravit písemnost ➤ umí dobře vyplnit různé formuláře a tiskopisy ➤ ovládá technologické postupy při práci s kancelářskou technikou	Zdokonalování psaní na klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou Úprava textu a písemností (plná moc, žádost, pozvánka apod.) Vyplňování formulářů (Finanční úřad, Zdravotní pojišťovny, Okresní správa sociálního zabezpečení) Praktická cvičení s kancelářskou technikou	OSV (Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, sebeovládání – regulace vlastního jednání, soustředění při nácviku psaní desetiprstovou hmatovou metodou na klávesnici PC